

5. Яцемирская Р.С. Социальная геронтология : учебн. пособие для студ. высш. учебн. Заведений / Р. С. Яцемирская, И. Г. Беленькая. – М. : ВЛАДОС, 1999. – 224 с.

О. О. Пасічник

*к.пед.наук, доцент кафедри іноземних мов
Хмельницького національного університету
helen_shlapack@ukr.net*

КЕЙС-МЕТОД ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

В полікультурному та багатомовному середовищі сьогодення володіння хоча б однією іноземною мовою стає запорукою успішної взаємодії та подальшого особистісного та професійного розвитку індивіда. Відтак, це призвело до постійного пошуку та змін форм і методів навчання на всіх освітніх ланках та інтенсивного впровадження інноваційних педагогічних технологій, які, за твердженням науковців [1, с.3], ґрунтуються на інтенсивному підході, мають практичну спрямованість, виховують у майбутніх фахівців здатність до самопізнання. Однією з таких інтерактивних технологій, яка стимулює студентів до активної діяльності та спрямована на розвиток їх професійних комунікативних умінь визнано використання кейс-методу, який ефективно сприяє формуванню та засвоєнню знань, умінь і навичок, виробленню загальнолюдських та професійних цінностей, створенню атмосфери співробітництва та взаємодії.

Використання кейс-методу в навчально-виховному процесі переміщує акценти з викладача, який лише чітко окреслює коло питань, формулює завдання і виконує роль консультанта на студентів, які стають активними суб'єктами навчально-виховного процесу. Отже, вони самостійно та швидше опановують нові знання, залучаючи для цього додаткові джерела інформації, проводять науковий аналіз проблеми, обмінюються інформацією, обґрунтовують та аналізують рішення, оцінюють власні дії та дії своїх колег, вчаться критично мислити, розвивають свої здібності. У нашому розумінні, це дає змогу інтенсифікувати навчальний процес, зробити його більш цікавим і невимушеним, з одного боку, та максимально підвищити рівень його результативності, з іншого.

Суть кейс-методу полягає в розгляді конкретних ситуацій, випадків для спільного аналізу, обговорення та прийняття рішення студентами з певної сфери професійного спрямування. А успіх залежить від трьох основних складових: якості кейса, який повинен бути максимально наочним і детальним, підготовленості студентів і готовності самого викладача до організації роботи з кейсом і ведення дискусії [2, с.530].

Створюючи модель проблемної ситуації, викладач іноземної мови має ретельно добирати лексико-граматичне наповнення кейсу, орієнтуючись на відповідний рівень складності. Кейс обов'язково має бути актуальним, ілюструвати типову ситуацію, розвивати аналітичне мислення, провокувати дискусію, мати кілька варіантів рішень.

Студенти знайомляться зі змістом кейсу (як правило позааудиторно), самостійно аналізують інформацію, виписуючи важливі дані, у результаті чого в кожного з них має скластися цілісна уява про зміст кейсу.

Доречним є проведення кейсів зі студентами старших курсів, які вивчають іноземну мову за професійним спрямуванням, володіють певним рівнем іншомовних та професійних знань та умінь. Створюючи певне мовне середовище, кейс-метод слугує потужним мотиваційним фактором, який надає можливість студентам застосувати отриманні знання на практиці.

Оптимально організований навчально-виховний процес професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів передбачає тісний міждисциплінарний зв'язок, а також практику соціально-педагогічної діяльності, елементи якої може забезпечити використання кейс-методу у тому числі на заняттях з іноземної мови. Прикладом успішного впровадження технології вважаємо кейс "Generation gap" під час якого студенти мали можливість подискутувати на тему:

1. What is a generation gap?
2. What age difference causes a generation gap?
3. What influences the styles, values and interests of a generation?
4. How does a generation gap affect interaction between people?
5. Is it possible to overcome a generation gap and who can help me?
6. How to address to social services with my problems?

Очікуваними результатом стало:

- формування особистого комунікативного досвіду майбутньої професійної діяльності;
- формування навичок роботи в команді;
- формування соціального виду професійних комунікативних умінь, уміння аргументовано доводити свою думку,
- уміння встановлення ділових контактів з керівництвом організації, працівниками служб, клієнтами соціальних служб;
- формування умінь збору інформації про соціальну структуру та можливу соціально-педагогічну допомогу клієнтам, які туди звертаються.

Питання використання кейс-методу є актуальною інноваційною технологією сучасного розвитку освіти, яке зумовлене необхідністю формування практичних професійних умінь та раціонального конструктивного мислення, радше ніж теоретичної бази знань, а також особистісних якостей майбутнього фахівця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мельничук І. М. Бібліографічний путівник інтерактивного навчання у вищій школі : збірник навчально-методичних і бібліографічних матеріалів / І. М. Мельничук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2009. – 68 с.
2. Романов І. І. Метод кейсів: перспективи використання у навчанні майбутніх правознавців англійської мови / І. І. Романов // Молодий вчений. – 2017. – № 10. – С.529-534.
3. Шовкопляс О. І. Використання кейс-методу в процесі професійно-орієнтованого навчання англійській мові у вузі / О. І. Шовкопляс // Вісник

Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки, 2013. т. № 14(2). – С. 207–212.

О. С. Повідайчик

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
oksana.povidaichyk@uzhnu.edu.ua*

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загострення соціально-політичних, економічних, національних та інших проблем, які виражаються в посиленні кризових явищ у суспільстві, зумовлює розвиток соціальної роботи, цінність і значимість якої визначається потребою гармонізації відносин суспільства і особистості. Стає очевидним, що складний, багатоплановий характер діяльності соціального працівника пред'являє високі вимоги до його творчих здібностей, професіоналізму та висуває в якості визначальної дослідницьку функцію. Актуалізується проблема професійної підготовки соціальних працівників до науково-дослідницької діяльності (Г. Адамс, С. Бісман, М. Букач, Т. Дьячек, Н. Клименюк, М. Лукашевич, К. Марлоу, Г. Роджерс та ін.).

Під науково-дослідницькою діяльністю соціальних працівників будемо розуміти особливий вид інтелектуально-творчої діяльності, який виникає в результаті функціонування механізмів пошукової активності і передбачає самостійне дослідження, спрямоване на теоретичне й експериментальне вивчення явищ і процесів, обґрунтування фактів, виявлення закономірностей за допомогою наукових методів пізнання [1; 2].

Професійна підготовка майбутніх соціальних працівників до науково-дослідницької діяльності (НДД) у вітчизняних ВНЗ здійснюється різними шляхами: в процесі теоретичної і практичної підготовки, самостійної роботи, практики, волонтерської роботи, написання курсових і кваліфікаційних робіт та ін. Основою формування готовності фахівців соціальної роботи до НДД є теоретична підготовка.

Так, циклом гуманітарних і соціально-економічних дисциплін освітньої програми підготовки соціальних працівників передбачено вивчення філософії, яка спрямована на формування цілісності сприйняття дійсності, що є важливою умовою розуміння практики соціальної роботи в цілому та її окремих складових.

Для майбутнього соціального працівника – дослідника соціальної сфери, необхідне розуміння того, що методологічна функція філософії невіддільна від його практичної діяльності, оскільки пов'язана з виробленням системи способів і прийомів вивчення соціальної сфери, а також її перетворення. Зокрема, метод діалектики є основним науковим методом дослідницької роботи. Він розглядає соціальні явища, їх властивості та взаємозв'язки, а також всі форми їх відображення в свідомості людини у взаємозв'язку і розвитку, забезпечуючи пізнання соціального світу і відбиваючи